

ҲАҚИДА ЎЙЛАРИМИЗ

А. ЖУРАБОВ: Бу — таъсир ўтказишнинг жамоатчилик йўли. Агар шунга бўйсунмай диганлар қиёс қолса, уларни жилайдиган расмий чоралар ҳам борми? Шундай тadbирлар қилиб чиқилганми?

Ш. ТЕМИРОВ: Олий Кенгаш ўн олтинчи сессиясида қабул қилинган қонунларнинг бирида жамоатчилик жойларида кечки соат ўндан кейин шовкин-солганларга маъмурий жазо тўғрисидаги банд бор. Шунга ўхшаш бошқа ҳужжатларнинг ҳам тўй шовкинлари ёки тўйдаги ичкилик оқибатлари билан боғлиқ моддаларини бемалол тadbир қилиш мумкин.

А. ЖУРАБОВ: Раҳмат, Шукур ака! Энди мана шунақа ҳавойи ҳавасларни қиртишлаб туриш бобида вилотларимизда олиб бориладиган тadbирлар билан танишсак.

Абдулла ака, Сиз, аввало, никоҳ тўйларида ичкилик ишлатишни чеклаш борасида Самарқанд вилотида олиб бориладиган ишлар ҳақида гапириб берсангиз.

А. МЕЛИЕВ: "Халқ сўзи" савоб ишларни кенг тарғиб қилапти. Бинобарин, бизни ҳузурга қақириб, халқнинг ташвишлари, қувончлари билан боғлиқ катта тadbир — тўй-маъракаларни қандай ўтказиш борасида давра суҳбати уюштирилган аниқ ҳайрли ишлардан бири, деб ҳисоблайман. Бу суҳбат мавзунини аниқ пайтада, мамлакат миқёсидаги энг долзарб масалалардан бири саналади.

Республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси ташкил этилганга экинчи йил бўляпти. Ҳаммага маълумки, ушбу жамғарма ташкилотчи Президентимиз бўлдилар. Бу олийжаноб иш инсоннинг маҳаллада обрўинини кўтаришда, ўз навбатида, маҳалланинг шу маҳалла ахли олдида қадр-қийматини оширишда катта аҳамиятга эга бўлди. Кейинги вақтларда одамлар ўзларининг тadbирларини, маросимларини маҳалла билан бамаслаҳат ўтказишяпти. Бизда бу ишларнинг бошида вилот ҳокимлиги турибди. Самарқандда 1019 та маҳалла бор. Шундан 350 таси шаҳар ҳудудида жойлашган.

1992 йилнинг 16 апрелида ҳокимлик ташаббуси билан "Тўй ва маърака маросимларини ўтказиш ҳақида" тadbир ишлаб чиқилди. Унда кўрсатилган шартларни маҳалла оқсоқоллари назорат қиладилар. Масалан, авваллари никоҳ тўйлари 8-10 "қисм"дан иборат бўларди. Энди у учтагина тadbирни ўз ичига олади: нон ушатиш-унаштириш, қизнинг уйда ЗАГС ва келин борганида қувоникда ўтириш. Бизда тўйларда спиртни ичимликлар ишлатилмайди. Фақат ҳозирча йигит-қизлар олдида санокли микдорда шампан виноси қўйилапти.

Ўтган йилнинг май ойида Сиеб тумани маҳалла фаоллари вилотда "Тўй-маъракаларни янги-янгича, камҳарж ва ихчам ўтказайлик!" мурожаати билан чиқиди. Бу мурожаат вилотнинг аксарият жойларида ўз жавобини топди. Ҳозир бизда суннат (аққа) тўйлари фақат эрталаб, назорати оши бериш билан ўтказилган. Эрталаб соат олтидан саккизгача ош тортилади. Кечқурунги даранг-дуронг базм йўқ. Маҳалла оқсоқоллари ва маҳаллий ҳукмат раҳбарлари бунга жуда қаттиқ туришди.

Тўғри, ҳамма тўйлар фақат шундай ўтказилсин, деган бўйруқ экинчи андоза йўқ. Бундай бўлмайди ҳам. Лекин умумий йўл-йўриқлар кўрсатилган низоми бўлиши зарур, деб ўйлайман. Республикада аввал шунга ақин низоми бўларди. Нимагадир унга амал қилинмай кўйдим.

Менимча, республика "Маҳалла" жамғармаси ихтиёрида ана шунақа низоми бўлиши керак. Маҳалла оқсоқоллари қўлида, яъни ўтказадиган тadbирларга бевосита дахлдор бошқа кишилар қўлида, на қонун, на низоми бор. Шунинг учун ҳам маросимларимизни жиддий назоратга олиш қийин бўляпти. Мана бу йил биринчи марта қишлоқларда 544 та маҳалла тузди. Унинг устига, ҳали маҳалла оқсоқолларининг ўзлари ҳам ердама муҳтож.

А. ЖУРАБОВ: Бунинг жиддий кўриб чиқиш керак экан. Сабаби нимагадир? Қишлоқ маҳалла оқсоқолларининг ишлари билан шаҳар оқсоқоллари фаолиятларида катта фарқ борми?

А. МЕЛИЕВ: Ишлари айтарли бир хил. Урамдаги 3000 хонадоннинг қайси бирида нотинчлик бўлса, кечаси ёки кундузликка қарамай, ҳамма дарров оқсоқол ёнига боради. Маҳалланинг тўйлари — маърака кунларида бўлса, оқсоқол

ди. Улар ёш оилаларга бориб, болани бешикка қандай бешадилар, шундай чиллалли оилаларни назорат қилишади ҳам. Бу ишларнинг ҳаммаси жамоатчилик асосида — бепул бажарилади.

А. ЖУРАБОВ: Тўйнинг энг қийин тўй — қиз қириши. Ётоқхона, меҳмонхона гаритурларини талаб қилишади. Яна, "импортнингидан" топши керак бўларкан. Ўттиз-қирқ сидра саруполарим-ей, идиш-товуқлар дейсими — ҳаммасини қизни ўстирган отани талаб қилиш мумкинми?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

бошқача йўсинда давом этириляпти. Болалардан ҳар кун қаватли уйлارнинг зинаполларини супури-тозалашларини талаб қиламиз. Усаётган қизлар йўлакларини ҳеч бўлмаста ҳафтада бир ювиб қўйишларига одатланттирялмиз. Мана шунақа қундалик ички-чиқирлар ҳам болалар тарбиясида катта аҳамиятга эга. Биз суннат тўйларига ошни соат 12 да тортмиз. Тўйга айитилган ҳам вақтида келиб ўрганишяпти. Мабодо, ош ортиб қолгудай бўлса, уни маҳалладаги кексаларга, беморларга, кўп болали оилаларга тарқаттирамиз.

Бизда маҳалла аҳли яна бир нарсага одатланмишди: ўзини тўй кишилар даромадлари ҳисобидан маҳалладаги камҳарж оилаларга, кўп болали оилаларга қўй олиб беришяпти. Роста-да, хайрия шунақа — ҳамма ёққа эриб қилиб, шовшув кўтармасдан бериш керак эмасми? Аҳиллик туйғулими, еки маҳалладаги "бир болага ети — қўшни ота-она" усулидаги тарбиянинг натижасими, билмадим, бизда мана шу саккиз йил давомида ҳали бирорта қишқан қиз ота даргоҳига қайтиб келгани йўқ. Бирорта оила бузилгани йўқ. Бирорта ногирон нима ишларни амалга оширишяпти?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

бошқача йўсинда давом этириляпти. Болалардан ҳар кун қаватли уйлارнинг зинаполларини супури-тозалашларини талаб қиламиз. Усаётган қизлар йўлакларини ҳеч бўлмаста ҳафтада бир ювиб қўйишларига одатланттирялмиз. Мана шунақа қундалик ички-чиқирлар ҳам болалар тарбиясида катта аҳамиятга эга. Биз суннат тўйларига ошни соат 12 да тортмиз. Тўйга айитилган ҳам вақтида келиб ўрганишяпти. Мабодо, ош ортиб қолгудай бўлса, уни маҳалладаги кексаларга, беморларга, кўп болали оилаларга тарқаттирамиз.

Бизда маҳалла аҳли яна бир нарсага одатланмишди: ўзини тўй кишилар даромадлари ҳисобидан маҳалладаги камҳарж оилаларга, кўп болали оилаларга қўй олиб беришяпти. Роста-да, хайрия шунақа — ҳамма ёққа эриб қилиб, шовшув кўтармасдан бериш керак эмасми? Аҳиллик туйғулими, еки маҳалладаги "бир болага ети — қўшни ота-она" усулидаги тарбиянинг натижасими, билмадим, бизда мана шу саккиз йил давомида ҳали бирорта қишқан қиз ота даргоҳига қайтиб келгани йўқ. Бирорта оила бузилгани йўқ. Бирорта ногирон нима ишларни амалга оширишяпти?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

биан мусобақалар ўтказишади. Бизда тўй-маъракалар қўчада ўтказилмайди. Бунга пайтларда ҳамсоғлар ҳовлиларини кенг очиб қўйишади. Қўшнилик изатини сақлашга катта аҳамият берилади.

А. ЖУРАБОВ: Бу қўллангани кимларга тарқатгансизлар? Балки ундан тўй-маъракалар ўтказиш низомини тузишда фойдаланса бўлар?

Ш. ТЕМИРОВ: Ўрганиб чиқдик. Ҳозир Улугбек туманида олиб бориладиган тажрибаларнинг оммавий таъсирини кузатиш асосида республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси ҳаммабол тadbирлар меъёрларини ишлаб чиқмоқда. Маросимлар тартиби ёнига оила даврасида суҳбатлар билан ёш оилаларнинг ажралиш жараёнини тўхтатуви чоралар устида ҳам ишлялмиз.

И. РАСУЛОВ: Ҳозир маҳалла оқсоқоллари кенгаши қошида "Менинг маҳаллам" деган фольклор-этнографик гуруҳ туз-

ди. Улар ёш оилаларга бориб, болани бешикка қандай бешадилар, шундай чиллалли оилаларни назорат қилишади ҳам. Бу ишларнинг ҳаммаси жамоатчилик асосида — бепул бажарилади.

А. ЖУРАБОВ: Тўйнинг энг қийин тўй — қиз қириши. Ётоқхона, меҳмонхона гаритурларини талаб қилишади. Яна, "импортнингидан" топши керак бўларкан. Ўттиз-қирқ сидра саруполарим-ей, идиш-товуқлар дейсими — ҳаммасини қизни ўстирган отани талаб қилиш мумкинми?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

бошқача йўсинда давом этириляпти. Болалардан ҳар кун қаватли уйлارнинг зинаполларини супури-тозалашларини талаб қиламиз. Усаётган қизлар йўлакларини ҳеч бўлмаста ҳафтада бир ювиб қўйишларига одатланттирялмиз. Мана шунақа қундалик ички-чиқирлар ҳам болалар тарбиясида катта аҳамиятга эга. Биз суннат тўйларига ошни соат 12 да тортмиз. Тўйга айитилган ҳам вақтида келиб ўрганишяпти. Мабодо, ош ортиб қолгудай бўлса, уни маҳалладаги кексаларга, беморларга, кўп болали оилаларга тарқаттирамиз.

Бизда маҳалла аҳли яна бир нарсага одатланмишди: ўзини тўй кишилар даромадлари ҳисобидан маҳалладаги камҳарж оилаларга, кўп болали оилаларга қўй олиб беришяпти. Роста-да, хайрия шунақа — ҳамма ёққа эриб қилиб, шовшув кўтармасдан бериш керак эмасми? Аҳиллик туйғулими, еки маҳалладаги "бир болага ети — қўшни ота-она" усулидаги тарбиянинг натижасими, билмадим, бизда мана шу саккиз йил давомида ҳали бирорта қишқан қиз ота даргоҳига қайтиб келгани йўқ. Бирорта оила бузилгани йўқ. Бирорта ногирон нима ишларни амалга оширишяпти?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

бошқача йўсинда давом этириляпти. Болалардан ҳар кун қаватли уйлارнинг зинаполларини супури-тозалашларини талаб қиламиз. Усаётган қизлар йўлакларини ҳеч бўлмаста ҳафтада бир ювиб қўйишларига одатланттирялмиз. Мана шунақа қундалик ички-чиқирлар ҳам болалар тарбиясида катта аҳамиятга эга. Биз суннат тўйларига ошни соат 12 да тортмиз. Тўйга айитилган ҳам вақтида келиб ўрганишяпти. Мабодо, ош ортиб қолгудай бўлса, уни маҳалладаги кексаларга, беморларга, кўп болали оилаларга тарқаттирамиз.

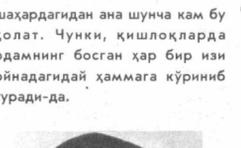
Бизда маҳалла аҳли яна бир нарсага одатланмишди: ўзини тўй кишилар даромадлари ҳисобидан маҳалладаги камҳарж оилаларга, кўп болали оилаларга қўй олиб беришяпти. Роста-да, хайрия шунақа — ҳамма ёққа эриб қилиб, шовшув кўтармасдан бериш керак эмасми? Аҳиллик туйғулими, еки маҳалладаги "бир болага ети — қўшни ота-она" усулидаги тарбиянинг натижасими, билмадим, бизда мана шу саккиз йил давомида ҳали бирорта қишқан қиз ота даргоҳига қайтиб келгани йўқ. Бирорта оила бузилгани йўқ. Бирорта ногирон нима ишларни амалга оширишяпти?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

бошқача йўсинда давом этириляпти. Болалардан ҳар кун қаватли уйлارнинг зинаполларини супури-тозалашларини талаб қиламиз. Усаётган қизлар йўлакларини ҳеч бўлмаста ҳафтада бир ювиб қўйишларига одатланттирялмиз. Мана шунақа қундалик ички-чиқирлар ҳам болалар тарбиясида катта аҳамиятга эга. Биз суннат тўйларига ошни соат 12 да тортмиз. Тўйга айитилган ҳам вақтида келиб ўрганишяпти. Мабодо, ош ортиб қолгудай бўлса, уни маҳалладаги кексаларга, беморларга, кўп болали оилаларга тарқаттирамиз.

М. АХМЕДОВ: Қўш уясида қўрғанини қиладим, деган гап бор. Болаларимиз бизга кўп нарсаларни ўргатишарди: қишда томининг қорини қурагани чиқаётсак, "қўшнинг томини ҳам кураб туш", дердилар. Кўчага чиқсак, фалон ҳамсоғга сув келтириб бер, деб таиниларди.

А. ЖУРАБОВ: Бу қўллангани кимларга тарқатгансизлар? Балки ундан тўй-маъракалар ўтказиш низомини тузишда фойдаланса бўлар?

Ш. ТЕМИРОВ: Ўрганиб чиқдик. Ҳозир Улугбек туманида олиб бориладиган тажрибаларнинг оммавий таъсирини кузатиш асосида республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси ҳаммабол тadbирлар меъёрларини ишлаб чиқмоқда. Маросимлар тартиби ёнига оила даврасида суҳбатлар билан ёш оилаларнинг ажралиш жараёнини тўхтатуви чоралар устида ҳам ишлялмиз.

И. РАСУЛОВ: Ҳозир маҳалла оқсоқоллари кенгаши қошида "Менинг маҳаллам" деган фольклор-этнографик гуруҳ туз-

ди. Улар ёш оилаларга бориб, болани бешикка қандай бешадилар, шундай чиллалли оилаларни назорат қилишади ҳам. Бу ишларнинг ҳаммаси жамоатчилик асосида — бепул бажарилади.

А. ЖУРАБОВ: Тўйнинг энг қийин тўй — қиз қириши. Ётоқхона, меҳмонхона гаритурларини талаб қилишади. Яна, "импортнингидан" топши керак бўларкан. Ўттиз-қирқ сидра саруполарим-ей, идиш-товуқлар дейсими — ҳаммасини қизни ўстирган отани талаб қилиш мумкинми?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

А. ЖУРАБОВ: Бу ёми ўғил еки қиз ўстираётган оилалар ҳам бир кун келиб, босган ҳар бир қадамнинг эл ўлаб бораётганини, фарзанди воёга етганда ўзларининг туриш-турмуши муҳокама бўлишига ишонинг ҳис қилиб турадиган бўлади.

Ш. ТЕМИРОВ: Халқимиз орасида қадимдан шаклланган мана шу "ота-оналарнинг гавирдан ўтадиган вақтлари" ота-оналарни ҳаётда жуда кўп бемаъни ишлардан қайтариб келган. Бундай қузатув, айниқса, маҳаллаларда аниқ-равшан кўриниб туради. Шунинг учун, кўп қаватли уйларидаги қура ҳовлини мавзёларда эр-хотинлар орасида ажралиш миқдори ҳам 4-5 баравар кам учрайди. Қишлоқларда бўлса,

бошқача йўсинда давом этириляпти. Болалардан ҳар кун қаватли уйларнинг зинаполларини супури-тозалашларини талаб қиламиз. Усаётган қизлар йўлакларини ҳеч бўлмаста ҳафтада бир ювиб қўйишларига одатланттирялмиз. Мана шунақа қундалик ички-чиқирлар ҳам болалар тарбиясида катта аҳамиятга эга. Биз суннат тўйларига ошни соат 12 да тортмиз. Тўйга айитилган ҳам вақтида келиб ўрганишяпти. Мабодо, ош ортиб қолгудай бўлса, уни маҳалладаги кексаларга, беморларга, кўп болали оилаларга тарқаттирамиз.

Бизда маҳалла аҳли яна бир нарсага одатланмишди: ўзини тўй кишилар даромадлари ҳисобидан маҳалладаги камҳарж оилаларга, кўп болали оилаларга қўй олиб беришяпти. Роста-да, хайрия шунақа — ҳамма ёққа эриб қилиб, шовшув кўтармасдан бериш керак эмасми? Аҳиллик туйғулими, еки маҳалладаги "бир болага ети — қўшни ота-она" усулидаги тарбиянинг натижасими, билмадим, бизда мана шу саккиз йил давомида ҳали бирорта қишқан қиз ота даргоҳига қайтиб келгани йўқ. Бирорта оила бузилгани йўқ. Бирорта ногирон нима ишларни амалга оширишяпти?

Ш. ТЕМИРОВ: Буям етмагандек, Тошкент тўйларида яна бир ёмон нарса удумга айлини борапти. Авваллари келин, қуёв ташлашда қиз еки йигитнинг насл-насаби қаттиқ суриштирилади. Ҳозир бунинг акси бўляпти. Одамларнинг иморатлари, машинасию даромадини суриштиришяпти. Мен янги оила қуриладиганда ҳар икки томоннинг насл-насаби масаласини жамоат масаласи миқёсида кўраман. Чунки наслини тозалати, манъавий ва жисмоний жиҳатдан соғломлиги, аввало, янги вужудга келадиган зурриёдининг саломатлигини, унинг келажақда қандай одам бўлиб етишувининг асосини белгилайди.

“БОШ АВТОМАРКАЗ”нинг ташкил этилганлигига 20 йил тўлди

техник хизмат кўрсатиш муаммоси юзага келди. Шунга кўра, Тошкент шаҳридан “Жигули”га кафолатли хизмат кўрсатиш учун малакали муҳандис ташриф буюради. У республика Манший хизмат кўрсатиш вазирига тасарруфидagi техник хизмат кўрсатиш станцияларида биридан иш бошлайди. Лекин бу муаммони тўлиқ ҳал қилиб бўлмади. Чунки “Жигули”лар сон кўпайиб боради. Орадан кўп ўтмай, Волга киргўзган ташриф буюрган бир гуруҳ мутахассислар Тошкентда иттирослашган “Автомарказ” куриш лозимлиги ҳақида қатъий қарорга

акцияларимизнинг биринчи харидорларига айланса, ажабмас. Чунки акция нафақат фойда манбаи, балки шахсий мулк сифатида ҳам мерос бўлиб авлоддан-авлодга ўтши мумкин. Корхонанинг ўзи бу янгича меҳнат муносабатларига тайёр! — Маълумки, яхши махсулот ишлаб чиқариш, мўмай даромад топиш учун, энг аввало, устанинг жиҳози яхши бўлиши керак. Бизда ақин-яқингача автомобиллар кузовини тиклаш жараёнида ишлаб чиқариш кўриш-чиқариш-тузатиш иммасига

Муштарий илҳами

САОДАТЛИ ВАТАНДИР БУ

Авлодим, деб айлимига Зий сонган болалар.

Болаларни бир-бир санаб, Ед айлаган ўзбеки, Кўйиб ҳайкал, руҳларини Шод айлаган ўзбеки!

Бўлагин бардам, доим бўлсин Оғзинида ош, ўзбеки! Бўлагин омон, ҳеч кўрмайин Кўзинида ёш ўзбеки!

Пойдевори мустаҳкамдир, Истиқболнинг ер бўлсин! Келажакнинг равои айлини — Истиқболнинг бор бўлсин!

Маммажон ХОЛИҚОВ, Фарғона вилояти, Бешариқ тумани Қорақийда фуқаролар йиғини аъзоси.

(Фахрия) Уз Ватани, ўз пойтахти, Уз уйи бор ўзбекингиз, Янгар ҳар тонг маҳсулоти, Уз кўзи бор ўзбекингиз.

Осмоли кенг, мусаффодин, Ҳилпайди байроғи, Саодатли Ватандир бу, Осойишта ҳар ёғи.

Эркин, озод ҳаёт берган Бахт Қомуси бор унинг, Шу қомуси содиқани дер, Ор-номуси бор унинг.

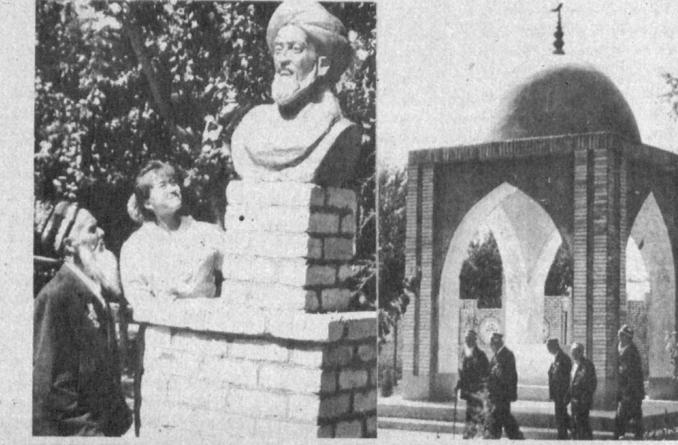
Илму фаннинг сирларини Эрта очган болалар.

МЕТРОНИНГ СЎНГГИ БЕКАТИДАГИ КОРХОНА

келадилар. Бу ҳақидаги фикрлар юқори ташкилотларга тақдим этилади. Ниҳоят, корхона 1974 йил 18 февраль кунини фойдаланишга топширилади. Шундан буён кўп миқдордаги мижозларга баҳоли қудрат измат кўрсатиб келаяпти. —Корхонанинг ақиядорлик жамиятига айлантирилиши меҳнат жамоаси ва мижозларга нима беради! —Табийки, акция чиқарган завод ёки фабрика ишни яхши ташкил этса, ўз махсулотларини харидорга қилиб сифатли таъбирласа, демак, фойда устига фойда келаверади. Кўриниб турибдики, корхонанинг ақиядорлик жамиятига айланиши ҳам ишчиларга, ҳам мижозларга даромад келтиради. Тўғри, хали биз ўз ақиядорлик мижозлари қўл-гурганимизча йўқ. Лекин бугун бўлмаса, эртага албатта унга эга бўламиз. Ушунда хозир бизга факат мижоз сифатида, ўз автомобилларини тузатириш учун ташриф буюраётган кишилар

батта. Муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Бугун ҳамма машина эгаларини бир дард — эҳтиёт қисмлар танқислиги қийнамоқда. Иланишлар натижасида “Жигули” автомобилларининг 46 турдаги эҳтиёт қисми республикамиздаги кўза қўриган корхоналар: “Ташсельмаш”, “Красний двигател” ва “Миконд”, Артегат заводларида ҳамда “Наватор” ишлаб чиқариш фирмасида тайёрланмоқда. —Тошкентлик ҳамкасблар билан ҳам ўзаро ҳамкорлик давом этилмоқда! —Албатта, ҳамкорликда гап кўп. Шу бос “Автомарказ”нинг бунёд этилишига асосий сабаби бўлган “АвтоВАЗ” билан ўзаро алоқалар давом этмоқда. Яқинда тошкентлик ҳамкасблар уч ярим миллиард рубллик эҳтиёт қисмлар беришди. Бунинг замири биз уларга кишлоқ хўжалик маҳсулотлари юборишимиз керак. Бундан сеп олдинроқ эса, республика Вазирилари Маҳкамасининг қўмағи билан тузилган уч томонлама шартномага

“НавоиАЗОТ” ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
Чекланмаган миқдорда цемент етказиб бериш юзасидан давлат корхоналари, ташкилотлари, муассасалари ва тижорат тузилмалари билан шартномалар тузади. Цемент Ўзбекистон Республикаси ва ундан ташқарида аввалдан пулини тўлаш йўли билан етказиб берилади. Хусусий шахсларга арizasларига биноан нақд пулга сотилади.
706800, Навоий ш. -12.
Телефон: 3-42-71.
Телетайп: 108726 “РОЗА”
Факс: 3-05-66.

Ватанпарвар озолиги йўлида жон фидо этган кишиларни ҳайратларимиз қатори изибосканликлар ҳам ҳурмат-эҳтиром билан еда олади. Яқинда туман маркази Пойтуғ шаҳрида “Пойтуғ азиз” ёдгорлик мажмуаси қайта тикланди. Миллий қадриятлар бундай ақиди сифатида қатагон қилинган йилларда “Пойтуғ азиз”даги муқаддас қадимжолар ҳам қаровиз қолган. Мустақиллик туғайли бу жой зияратгоҳга айланди.

СУРАТЛАРДА: изибосканлик меҳнат қаррамони, уруш қатнашчиси Усмоножон Мансуров, уруш ва меҳнат фахрийлари Г. Кўчқоров, М. Бердибеков, У. Раҳмоновлар зияратгоҳда, туман уруш ва меҳнат фахрийлари кенгаши раисининг муовини Хўжақўл Курбанов “Аллоҳлар” хабаротида. Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ тасвири.

САМАРҚАНДА ЯРАТИЛГАН ФИЛЬМ
Самарқанд телевидениеси ижодкорлари буюк олим ва мунажжим ҳақида ҳужжатли фильм яратди. Картинада тарихий ҳужжатлардан, Улугбек пойқадами етган табаррук қадамжолардан, шунингдек, адабий манбалардан самарали фойдаланилган.

Тошкентдаги омборлардан куйидаги товарларни сотамиз:
1. Компьютерлар PC/AT-486DX2, 66 Mhz, 8 Mb RAM, 320 Mb HDD, Монитор SVGA; PC/AT-386DX, 40 Mhz, 4 Mb RAM, 120 Mb HDD, 5,25", 3,5", Монитор SVGA.
2. EPSON FX-100 принтери.
3. Беларусда ишлаб чиқарилган трикотаж маҳсулотлари.
Россия ва Қозоғистондаги пул тўловларимизни амалга ошириш шарт асосида Ўзбекистондаги пул тўловларини амалга оширамыз.
Манзилгоҳимиз: Академиклар шаҳарчаси, Ф. Хўжаев кўчаси 33-уй.
Телефонлар: 62-74-86, 69-95-82.

Ташкилот қуйидагиларни таклиф қилади:
1. Труба (О 159, О 89)
2. Арматура (О 22)
3. Сим (О 23)
4. Махсус иш кийими
5. Аккумуляторлар (6-СТ-50)
6. Шампунь (250 мл. Эрон маҳсулоти).
Дастлабки учта махсулот буйича мол айирбошлаш ҳам мумкин.
Манзил: Тошкент шаҳри, Абдуллаев кўчаси, 30-уй.
Телефонлар: 68-52-89, 68-44-86

ЛИТВА ФИРМАСИ (Каунас ш.)
(1-5 тип. I-IV нав) пахта толасини сотиб олади. Сотувчининг хоҳишига қараб мол айирбошлаш ҳам мумкин.
Мурожаат учун тел.: (3707) ёки (01-27) 26-52-86
факс: (3707) ёки (0127) 26-52-09
тел.: (3712) 32-55-12.

Бу Сизнинг ишончли компаниянгиздир
Баракат Ко., Лтд
“Баракат Ко., Лтд” чел эл корхонаси бўлиб ушбу компания 100 фонз чет эл сармоясин асосида ташкил топган ва халқаро бизнес соҳасида 40 йилдан ортик тажрибга эга.
Биз Ўзбекистон Республикаси ички бозорини харидорғир моллар билан тўлдирришга ҳаракат қилиш билан сизнинг яшаб қароитингизни қулай ва ҳаётингизнинг замонавий ёўлишини таъминлаймиз.
Фирма ўзининг сифатли, чида-лиш ва рақобатта дош берувчи баҳога эга моллари билан жаҳон бозоридан тан олинган компанияларнинг экскулизив вакилидир.
SARAY CARPETS: бу фирма гиламлари ўзининг серхашамлиги билан ажрал.б, Фарбий Европа, Америка, Яқин ва Узоқ Шарқ хонадонларини беэамқода. Фирмада кунинта 20 минг метрдан зиёд гилам тўқилади. Бу гиламлар такрорланмас жило ва дизайнга эга.
PROFILO: Туркиянинг йирик уй рўзгор техникаси ишлаб чиқарувчиларидан бири бўлиб, совутичлар, ошхона шпталари, кир ювиш машиналар, тостер, даэмол ва бошқа хийма-хил жаҳонга машхур махсулотлар чиқармоқда.
ULKER: Туркия етакчи компанияларидан, 70 йилдан зиёд қандолат махсулотлари ишлаб чиқариш билан шуғулланиб, кунинта 1000 тоннадан ошиқ махсулот чиқаради. Фирма юқори сифатли махсулоти билан танилган, ҳамда жаҳоннинг 50 дан ортик мамлакатлари бозоридан юксак мавқега эга.
Colgate Palmolive HАCI SAKIR: бу компания 103 йилдан буён фаолият кўрсатиб, сифатли совун, кир ювиш махсулотлари, соч лаклари, дезодорант ва турли хил бошқа махсулотлар ишлаб чиқаради.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ
ИРГИДРОМАШ ишлаб чиқариш бирлашмаси
МДХда энг арзон баҳода
1. ДУ-100, ДУ-150, ДУ-200 пўлатдан тайёрланган элликжоллар.
2. 31 ЧББР, ДУ-50, ДУ-80, ДУ-100 чўғи элликжоллар
3. d=50-65 пўлатдан тайёрланган фляндлар.
4. ДПРЛ ДУ-100, ДУ-200, ДУ-300 затворлари.
5. РДБК 1-50 (ПКН-50 билан ва ПКН-50 сип) газ босимини меъёраштричлари.
6. ХИМ(ТНП) - газ плиталари решеткалари, эпоклар, универсал егичлар (сёмник), автомобиль гидравликарини баланспирокладиланган ускуналар, элик шарнирлари, 20Х20 йўнишга мўлжалланган кескичлар, 20Х16 кирқалган кескичлар, кўл культиваторлари, слесарлар учун тискилар етказиб беради.
ТАЙЁРЛАЙДИ:
1. Юк кўтариш қуввати 10 тоннагача, 7 метрдан 22,5 метргача оралқин эгалдилинган кўприк қангалари.
2. Юк кўтариш қуввати 50 тоннагача бўлган махсус қангалар.
3. Қурилиш конструкторлари ва технологик ускуналар.
4. Гидротехник жиҳозлар.
5. Яка тартибда бажариладиган жиҳозлар ва металл конструкциялар буюртмачи хоҳишига кўра ўзи топган ёки корхона махсулотидан бажарилади.
Чўян, БРОНЗА, АЛЮМИНИЙдан куйиб тайёрланадиган буюмларга буюртма қабул қилинади.
Манзилимиз: 700213, Тошкент шаҳар, Бектемир тумани, Хусан Бойқари кўчаси, 41.
Тел.: 90-69-22, 90-65-87, 90-91-62, 98-49-58.
Факс: 90-65-77, 90-69-22.

“Эмас” ва “Имбат Фуарчилик” фирмалари
Иш билармонлар, тадбиркорлар, пойтахтимиз аҳолиси ва азиз меҳмонларини 26 октябрдан 30 октябргача Тошкентдаги “Алпомиш” спорт саройида бўлиб ўтайдиган учинчи халқ имтеғмол моллари саноат кўргазмасига
ТАКПИФ ЭТАДИ
Кўргазма соват 10.00 даң 17.00 гача ишлайди. Кўргазма барча хоҳловчилар учун очик. (Манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Беруний шох кўчаси, 41-уй)
“Имбат Фуарчилик” фирмаси Селаник шох кўчаси 41/3.
06650 Анқара/Туркия./ Тел.: (312) 4193272-73.
Факс: (3120) 4175252.

“Халқ сўзи” газетаси муҳарририят жамоаси катта мухбир Тоҳир Абдураҳимовнинг вафоти муносабати билан чуқур таъзия назор қилади.
Фотима Абдураҳим қизининг вафоти муносабати билан чуқур таъзия назор қилади.

ХАЛҚ СЎЗИ
НАРОДНОЕ СЛОВО
МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирилари Маҳкамаси
Бош муҳаррир: Анвар ЖўРАБОВ.
• БУЛИМЛАР: Парламент 33-57-34; Хатлақ 33-07-48; Қишлоқ хўжалиги 32-07-94; Иқтисодий 32-36-65; Маънавият 32-35-60; Ахборот 32-29-89; Тунги муҳарририят 33-10-28.
• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 19-уй.
Навбатчи муҳаррир — О. Раҳимов.
Навбатчи — Г. Шермухаммад.